

Gemeente Reimerswaal
T.a.v.: het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 70
4416 ZH Kruiningen

Middelburg, 28 juni 2021

Onderwerp: zienswijze Ontwerpbeschikking bouwen melkgeitenstal

Geacht College van B en W,

Hierbij dienen we, mede namens de Brabantse Milieufederatie te Tilburg, Benegora te Bergen op Zoom, Natuurmonumenten te 's Graveland en Namiro te Hoogerheide een zienswijze in op de ontwerpbeschikking voor het bouwen van een melkgeitenstal aan de Damesweg 4 in Rilland (hierna 'de ontwerpbeschikking'). In de ontwerpbeschikking constateren wij meerdere ernstige tekortkomingen in relatie tot het onderdeel Wet Natuurbescherming (verklaring van geen bedenkingen), grondgebondenheid van de veehouderij én gezondheid.

Wet natuurbescherming (verklaring van geen bedenkingen)

Verkeerde uitgangspositie

De op 30 december 2009 verleende milieuvergunning wordt aangemerkt als referentiesituatie. Zover ons bekend is deze vergunning nooit gerealiseerd en er is kennelijk nooit een bouwvergunning verleend voor de geitenstal. Dit is ook op te maken uit Rubriek 31. Bouwvergunning / sloopvergunning van het Aanvraagformulier vergunning Wet milieubeheer. Deze geitenstal staat er niet en is dus ook niet gebouwd.

Omdat de stal nog niet gebouwd is conform de vergunning van 2009 zijn wij van mening dat het een 'slappende' vergunning betreft. De Handreiking intern en extern salderen Bij12 stelt:

Je stem voor natuur en milieu

- ☀ 'Er mag bij de activiteit van de saldogever geen sprake zijn van een slapende vergunning; dit betekent dat de betreffende activiteit nog in werking moet zijn in overeenstemming met de geldende milieuvergunning (de gebouwen moeten aanwezig zijn en moeten zonder bouwtechnische ingrepen te gebruiken zijn in overeenstemming met de geldende milieuvergunning).'
- ☀ 'Bij intern salderen wordt ten aanzien van stikstof uitgegaan van de feitelijk gerealiseerde capaciteit. Hierdoor vervalt het recht op het gebruiken van de volledige vergunde activiteit. Zonder deze voorwaarde is er immers een reëel risico op emissietoename via intern salderen.'

Op de locaties staan nu de loodsen/stallen die in de vergunningaanvraag worden aangeduid met de nummers 2, 3 en 4. Deze stallen zouden worden aangepast op basis van de vergunning van 2009. Of dat is gebeurd en of er daadwerkelijk geiten zijn gehouden in deze stallen is niet duidelijk.

Wij concluderen dat er wel een vergunning is verkregen, maar er is (mogelijk deels) nooit gebruik van gemaakt. Er is uitgegaan van een verkeerde referentiesituatie; stal 5 nooit is gebouwd en het is bij de andere stallen de vraag of deze conform de vergunning uit 2009 zijn aangepast en of er daadwerkelijk geiten in zijn gehouden. De niet (geheel) gerealiseerde gedeelten mogen niet worden meegenomen als bestaande uitgangs-/referentiesituatie. Dat betekent dat ten onrechte de milieuvergunning uit 2009 als referentiesituatie is genomen.

Dat betekent dat niet met een positieve weigering kan worden volstaan, maar dat er een vergunning of VVGB nodig is (via externe saldering) op basis van de Wet Natuurbescherming, omdat delen van de inrichting niet zijn gerealiseerd.

Toename aantal dieren = meer stikstof

Het aantal dieren neemt fors toe ten opzichte van de uitgangssituatie. Meer dieren leiden tot meer stikstof door meer mest, meer beweiding en/of meer vervoer (aan- en afvoer). Bij gebruik van een juiste referentiesituatie is onze verwachting dat de emissies en deposities flink toenemen.

Stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden

Om aan te kunnen tonen hoeveel geiten er werden gehouden, dienen de gegevens van de landbouwtellingen over de afgelopen jaren te worden opgevraagd, in ieder geval van voor 24 maart 2000. Dit is de referentiedatum van de Brabantse Wal, het stikstofgevoelig N2000-gebied dat het dichtste bij het bedrijf aan de Damesweg 4 ligt. Er moet ook gekeken worden naar andere N2000-

gebieden in Nederland en Vlaanderen, waarop het bedrijf depositie veroorzaakt. De referentiedata van die gebieden kan een andere zijn dan die van de Brabantse Wal.

Conclusie is dat er is uitgegaan van een verkeerde referentiesituatie, omdat stal 5 nooit is gebouwd. Bij de andere stallen vragen wij ons af of deze conform de vergunning uit 2009 zijn aangepast en of er daadwerkelijk geiten in zijn gehouden. De niet (geheel) gerealiseerde gedeelten mogen niet worden meegenomen als bestaande uitgangs-/referentiesituatie. Ten onrechte is de milieuvergunning uit 2009 als referentiesituatie genomen. Ten opzichte van een juiste referentiesituatie nemen de emissies en deposities toe waarmee in de ontwerpbeschikking geen rekening is gehouden. Een positieve weigering is niet aan de orde en er is een vergunning (of VVGB) nodig.

Grondgebonden veehouderij

Het bestemmingsplan Buitengebied 2019 van Reimerswaal staat op onderhavige locatie 'grondgebonden veehouderij' toe. Dat wil zeggen 'het houden van vee met een noodzakelijke bedrijfsvoering (nagenoeg) geheel afhankelijk van agrarisch grond als productiemiddel'. Het betreft dan benodigde percelen voor de ruwvoerproductie. Deze voor de ruwvoerproductie benodigde agrarische gronden moeten het bedrijf duurzaam ter beschikking staan. Voor de 1975 geiten moet, zoals aangegeven in de Omgevingsvergunning, het bedrijf duurzaam over minimaal 49,3 – 59,2 ha grond kunnen beschikken.

Er is alleen sprake van juridisch duurzaam gebruik van landbouw grond als:

- ☀ Men de grondoppervlakte in eigendom heeft (het eigendomsrecht).
- ☀ Men de grond in erfpacht heeft (als 'bijna' eigenaar, kan men de grond zelfs voor het verkrijgen van een hypotheek aanwenden).
- ☀ Er voor de grond een reguliere pachtovereenkomst, met continuïteitsrecht en wettelijk bescherming is vastgelegd in de pachtwet (thans afdeling van de Huurwet). Zo'n overeenkomst verzekert het grondgebruik voor vele jaren.

Dit bedrijf heeft alleen 9,44 ha in eigendom en 16,38 ha in reguliere pacht. Er is dus alleen sprake van 25,82 ha duurzaam grondgebruik wat niet voldoende is.

Daarnaast zijn er met drie akkerbouwers nog drie grondgebruikovereenkomsten gesloten van in totaal 45 ha. Deze drie grondcontracten zijn echter flinterdun en niet duurzaam, c.q. niet wettelijk verankerd en juridisch niet afdwingbaar in het geval van contractbreuk. Ondanks de goede verstandhoudingen tussen de grondeigenaren en grondgebruiker, hebben de grondeigenaren ten alle tijde de mogelijkheid

om binnen een maand, zonder opgave van redenen, de overeenkomst op te heffen. Hiermee is de bepaling van grondgebondenheid onvoldoende gegarandeerd.

Gezondheid

Er is advies gevraagd aan de GGD Zeeland inzake de geitenhouderij aan de Damesweg 4 in Rilland. Dit advies is met dagtekening 10 september 2020 aan de stukken toegevoegd. De GGD geeft aan 'terughoudend te zijn' met het toelaten van een geitenbedrijf binnen 2 km van een dorp. De woonkern Woensdrecht begint 1,7 km vanaf het geitenbedrijf. De GGD heeft het over meerdere 'gevoelige bestemmingen' binnen een straal van 2 km.

Conclusie en advies van GGD is als volgt:

- ☀ Op basis van de huidige kennis van onderzoek adviseert GGD Zeeland om het voorzorgsprincipe toe te passen en geen uitbreidingen en nieuwbouw toe te staan in een omgeving waarbinnen 2000 m gevoelige bestemmingen aanwezig zijn.
- ☀ De aanvraag is gericht op gemeentegrens van Reimerswaal terwijl het bedrijf op de grens van Reimerswaal en Woensdrecht ligt. De woningen in Woensdrecht zouden in de aanvraag ook meegewogen moeten worden. In ieder geval op de milieublootstellingen.

GGD Zeeland adviseert om geen uitbreiding of nieuwbouw toe te staan omdat de gezondheidsrisico's te groot zijn. Vanuit het oogpunt van volksgezondheid is het daarom onverantwoord deze uitbreiding toe te staan.

Al met al hebben wij de nodige tekortkomingen en onvolledigheden geconstateerd in de ontwerpbesluit. Wij vragen u daarom deze ontwerpbesluit niet verder in procedure te brengen, dan wel de vergunning op grond van bovengenoemde bezwaren te weigeren.

Met vriendelijke groet,

Mede namens Brabantse Milieufederatie, Benegora, Natuurmonumenten en Namiro,

Ira von Harras
directeur